

Anne DUSSART

Hoofd sociale programma's Caritas International

De derde winter op rij slaagt ons land er niet in vluchtelingen op straat op te vangen, ook al hebben die er recht op. Met zeven ngo's startte Caritas International een tijdelijke noodopvang. „Een druppel op een gloeiende plaat, maar toch een duidelijk signaal aan de overheid dat ze niet goed bezig is”, meent diensthoofd sociale programma's Anne DUSSART.

‘Grote Europese richtlijnen zijn als wolkjes die voorbijdrijven’

Ilse VAN HALST

Al tijdens haar rechtenstudie was Anne DUSSART in de ban van thema's als familierecht en strafrecht, uitgesproken persoonsgebonden materies. Tijdens haar stage aan de balie kwamen daar jeugdrecht en vreemdelingenrecht bij. Op zoek naar een meer sociale insteek belandde ze bij Child Focus en sinds 2003 is ze hoofd van het sociale luik bij Caritas International. Haar enthousiasme en gedrevenheid maken woorden overbodig: „Ik voelde meteen dat deze baan me op het lijf was geschreven.”

–Hoezo?

Na tien jaar werken aan de balie had ik het gevoel vooral administratief bezig te zijn. Ik miste het maatschappelijke aspect. Bij Child Focus miste ik dan weer het vreemdelingenrecht. Bij Caritas International kan ik het operationele verbinden met het beleidsmatige. Vraag me niet om auto's of wasmachines te verkopen. Cijfers en winst maken me niet gelukkig. Maatschappelijke visie ontwikkelen en actie ondernemen, dat is mijn ding. Ik heb die sociale inhoud nodig om me te kunnen geven.

Vanuit de ervaring op het terrein onderzoeken we wat er misloopt en ontwikkelen we projecten die oplossingen kunnen bieden aan de tastbare mens. Tegelijk kaarten we het probleem aan op beleidsvlak en zoeken we mee naar structurele oplossingen. Grote Europese richtlijnen zijn mooi, maar het zijn wolkjes die hoog aan de hemel voorbijdrijven. Ik wil met beide voeten op de grond blijven staan. Daar situeren zich de problemen. Daar moet je vertrekken, wil je resultaten boeken.

–Is dat niet moeilijk in een sector die vaak in een negatief daglicht staat?

De vaak negatieve berichtgeving over vluchtelingen en asielzoekers, gekoppeld aan de angst voor het onbekende, maakt dat velen onder ons een negatief beeld hebben van migranten. Door de snelle vergrijzing van onze bevolking hebben we echter migranten nodig.

Onze bevolking is bang overspoeld te worden door een vloedgolf mensen op zoek naar een beter leven. Daarbij wordt vaak vergeten dat België zich ertoe verbonden heeft bescherming te bieden aan asielzoekers die om veiligheidsredenen hun land ontvluchtten. Kortom, er moet dringend een open en eerlijk debat worden gevoerd.

Een meerwaarde bieden op menselijk vlak in al wat je doet, dat is wat Anne Dussart drijft. © Herman Ricour

Het migratiedossier moet van a tot z bekeken worden, met oog voor alle aspecten: arbeidsmigratie, reguliere migratie, asielzoekers, mensen zonder papieren, enzovoorts. Scheer je hen allen over dezelfde kam en heb je geen oog voor het verhaal achter de mens, dan maak je mensen bang.

–Deze winter organiseert u samen met zeven andere ngo's SOS Opvang. Waarom?

We kunnen toch niet werkloos toekijken! Het kan niet dat de overheid het derde jaar op rij zo flagrant haar verantwoordelijkheden niet opneemt. Het is onvoorstelbaar hoe kwetsbaar een alleenstaande man wordt die een aantal weken gedwongen op straat leeft.

Let wel, SOS Opvang is een noodkreet. We willen de taak van de overheid niet overnemen. Het gaat er ons enkel om staatssecretaris De Block, bevoegd voor asiel en migratie, een duidelijk signaal te geven. Zij moet dringend een nieuw en humaner beleid uitwerken.

–Hoe laadt u de batterijen op?

Soms word je moedeloos, vooral als je geen antwoorden krijgt, maar ik put moed uit de vele projecten die we realiseren en de

oplossingen die we uitwerken voor de individuele persoon. Die individuele verhalen raken me, ook al kom ik er niet steeds rechtstreeks mee in aanraking. Een tijd geleden contacteerde een migratieambtenaar ons omtrent een ernstig zieke man zonder papieren. Puur technisch moet hij terug naar zijn land, maar er bestaat

„Onvoorstelbaar hoe kwetsbaar een alleenstaande man wordt die weken op straat moet leven”

zoiets als tijdelijke verblijfsdocumenten om medische redenen. Na een jaar zijn we erin geslaagd hem te laten opnemen in een ziekenhuis. Als ik verneem dat hij al tachtig meter kan stappen in plaats van twintig, neem ik dát mee naar huis. Ik bewonder m'n collega's in de reguliere sociale dienst die elke dag dergelijke mensen over de vloer krijgen en blijven zoeken naar een oplossing, hier of in het land van herkomst.

–Voert u een gevecht tegen de bierkaai?

Momenteel is het wachten op concrete voorstellen. Er komt inderdaad geen schot in de zaak. We blijven de beleidsmakers aan hun mouw trekken. De signaalfunctie van een ngo als de onze is ontzettend belangrijk. We moeten blijven signaleren wat misgaat, maar ook goede voorbeelden blijven aanbieden. Alleen zo zal er uiteindelijk iets bewegen. Zo oogstten we alvast veel lof voor ons coachproject voor erkende vluchtelingen. Ook de positieve feedback over de professionele voogdij die we opstartten voor niet-begeleide minderjarigen is een opsteker.

We zijn ook actief op het vlak van familiehereniging, bezoeken de gesloten centra om op te volgen of de vreemdelingen er menswaardig worden behandeld en zetten in op herintegratie in het land van herkomst, waar onze lokale Caritasafdelingen financiële steun en sociale begeleiding aanbieden aan wie terugkeert. Bovenal waken we erover dat we in al wat we doen een meerwaarde bieden op menselijk vlak. Dat mensen zonder perspectief in onze sociale dienst even hun verhaal kunnen doen aan iemand die luistert zonder vooroordelen, is zo belangrijk.